

Rapport

Datum: 4 mei 2007

Rapportnummer: 2007/086

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie te Groningen op 10 februari 2006 heeft geweigerd haar een kopie te verstrekken van de foto die is genomen van het stoffelijk overschot van haar broer alsmede een kopie van een vermoedelijk door hem geschreven brief.

Beoordeling

Algemeen

1. De broer van verzoekster is omstreeks februari 2006 overleden. Met het oog op de wijze waarop zij afscheid van hem wilde nemen, verzocht zij de officier van justitie op 3 februari 2006 om een foto van het stoffelijk overschot alsmede een kopie van een door haar overleden broer geschreven brief. De officier van justitie liet verzoekster bij brief van 10 februari 2006 weten dat hij de foto van het stoffelijk overschot en de brief niet aan haar zou verstrekken.

2. Hij deelde in voornoemde brief het volgende mee. De foto werd gemaakt en het briefje werd in beslag genomen in het kader van een strafrechtelijk onderzoek. De betreffende foto en brief zijn aan het dossier toegevoegd dat naar aanleiding van het onderzoek werd gemaakt. De officier van justitie deelde verzoekster verder in zijn brief van 10 februari 2006 mee dat het hem niet vrijstaat om delen van het dossier aan derden te verstrekken. Bovendien was hij van oordeel dat de verstrekking van de foto en de brief in strijd zou zijn met het recht van haar overleden broer en zijn directe nabestaanden op eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer.

3. Op 14 maart 2006 herhaalde verzoekster haar verzoek. De officier van justitie schreef haar op 22 maart 2006 dat hij bij zijn standpunt bleef en verwees naar zijn brief van 10 februari 2006 voor de argumenten die aan zijn beslissing ten grondslag lagen.

Ten aanzien van de klacht

1. Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie haar verzoek niet heeft gehonoreerd.

2. De minister van Justitie acht de klacht niet gegrond.

De foto en de geschreven tekst, waarvan verzoekster een afschrift wenst, zijn door het Openbaar Ministerie verkregen in het kader van een strafrechtelijk onderzoek naar een moord/doodslag en zijn verwerkt in het strafdossier. Vermoed werd dat de broer van verzoekster bij die moord/doodslag betrokken is geweest. Voor zover het gegevens betreft van verzoeksters overleden broer betreffen deze echter geen strafvorderlijke gegevens en

ook geen persoonsgegevens omdat gegevens van overledenen per definitie geen strafvorderlijke gegevens of persoonsgegevens zijn. De minister van Justitie acht de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens daarom niet van toepassing. De Wet bescherming persoonsgegevens acht de minister om dezelfde reden evenmin van toepassing. De minister verwijst hier naar de Memorie van Toelichting bij de Wet bescherming persoonsgegevens.

Het verzoek van verzoekster moet derhalve, aldus de minister, worden beoordeeld aan de hand van de Wet op de Rechterlijke Organisatie (verder Wet RO) en met name aan het bepaalde in artikel 13 en 144 Wet RO (zie Achtergrond, onder 1.). In het kader van de Wet RO rust een algemene geheimhoudingsplicht op de officier van justitie. Deze algemene geheimhoudingsplicht verzet zich tegen de verstrekking tenzij de taak van de officier van justitie tot verstrekking verplicht. Een taak van de officier van justitie is om zo open mogelijk te zijn naar nabestaanden. Die openheid kan helaas, aldus de minister, in de onderhavige zaak niet worden gegeven nu de primaire taak van de officier van justitie dit belet. Die primaire taak is namelijk om de belangen van opsporing en vervolging van strafbare feiten te beschermen. De minister acht het verstrekken van de foto en de brief (of het verlenen van inzage daarin) strijdig met dat opsporings- en vervolgingsbelang. Verder acht de minister de verstrekking uit een oogpunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet juist. De klacht acht de minister daarom niet gegrond.

De minister laat verder weten dat de hoofdofficier van justitie in Groningen hem heeft bericht dat de foto en de geschreven tekst ook niet aan andere nabestaanden ter beschikking zijn gesteld.

Beoordeling

3. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Dit recht is neergelegd in artikel 8 van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) (zie Achtergrond, onder 2.). In artikel 8 EVRM is verder bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect op zijn privéleven moet zijn voorzien bij wet. In het verlengde hiervan heeft de wetgever de verstrekking aan derden van strafvorderlijke gegevens geregeld in de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens en de Wet bescherming persoonsgegevens.

4. In geval van informatieverstrekking door het Openbaar Ministerie aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doelen, hanteert de wetgever de norm dat er dan sprake dient te zijn van een zwaarwegend algemeen belang. (zie Achtergrond, onder 3.2.). Deze verstrekking valt namelijk buiten het doel waarvoor de strafvorderlijke gegevens in eerste instantie zijn verzameld waardoor volgens de wetgever aan de noodzaak van het verstrekken van die gegevens zwaardere eisen moeten worden gesteld.

5. Artikel 1 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens definieert het begrip strafvorderlijk gegeven als een gegeven over een natuurlijke persoon dat in het kader van een strafvorderlijk onderzoek in het strafdossier is verwerkt. (Zie Achtergrond onder 3.1.) Daarnaast bepaalt artikel 1 van de Wet Bescherming persoonsgegevens welke gegevens in de zin van deze wet als persoonsgegevens kunnen worden beschouwd. In het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens moet het persoonsgegeven tot een individuele natuurlijk persoon herleidbaar zijn. (Zie Achtergrond, onder 4.).

6. Gezien het vorenstaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het verzoek van verzoekster niet kan worden beoordeeld aan hand van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens of de Wet bescherming persoonsgegevens. Beide wetten definiëren het begrip strafvorderlijk gegeven en persoonsgegeven immers als respectievelijk een gegeven over een natuurlijke persoon en een tot een individueel natuurlijk persoon herleidbaar gegeven. Nu het in dit geval gaat om een foto en een brief van een overleden persoon, is de Nationale ombudsman het met de minister eens dat de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens en de Wet bescherming persoonsgegevens hier niet van toepassing zijn.

7. De Nationale ombudsman overweegt verder als volgt. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

8. Ingevolge artikel 13 Wet RO en 144 Wet RO rust op de officier van justitie de plicht tot geheimhouding van de gegevens waarover hij bij de uitoefening van zijn taak de beschikking krijgt en waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, behoudens voor zover uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit. Een van die taken van de officier van justitie is ingevolge artikel 9 Sv het vervolgen van strafbare feiten (zie Achtergrond, onder 5.). Het bepaalde in artikel 13 en 144 Wet RO leidt ertoe dat de officier van justitie gegevens geheimhoudt die hij tijdens de vervolging van strafbare feiten tot zijn beschikking krijgt, behoudens voor zover uit oogpunt van die vervolging de mededeling van die gegevens noodzakelijk is. Vastgesteld kan worden dat de verstrekking van de foto en de brief aan verzoekster uit oogpunt van vervolging als niet noodzakelijk kan worden geacht. Dit feit speelt dientengevolge een rol bij de afweging van de belangen die in dit geval tegen elkaar worden afgewogen.

9. In dit geval dient het belang dat in deze zaak ten grondslag ligt aan de geheimhoudingsplicht, namelijk het strafvorderlijk belang, worden afgewogen tegen het individueel belang van verzoekster om met behulp van de foto en de brief op haar eigen persoonlijke wijze afscheid te nemen van haar overleden broer.

10. Gedurende het onderzoek is vast komen te staan dat het vervolgingsbelang ten tijde van het verzoek van verzoekster erin bestond dat door het Openbaar Ministerie onderzocht moest worden op welke wijze verzoeksters broer was komen te overlijden. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het belang van het onderzoek naar de wijze waarop

verzoeksters broer om het leven is gekomen, prevaleerde boven het individuele belang van verzoekster om met behulp van de foto en de brief het gemis van haar broer te verwerken. De Nationale ombudsman neemt bij zijn afweging van de twee belangen mee dat ten tijde van verzoeksters verzoek niet was uitgesloten dat zij op andere wijze afscheid kon nemen van haar overleden broer. Na afweging van de twee tegenover elkaar staande belangen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de officier van justitie in redelijkheid kon besluiten om de foto en de brief niet aan verzoekster te verstrekken.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie te Groningen, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 29 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw C. te N., met een klacht over een gedraging van officier van justitie te Groningen. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de minister van Justitie en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werden de minister specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoekster deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De minister van Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 28 maart 2006, met als bijlage de brieven van de officier van justitie van 10 februari 2006 en 22 maart 2006; en de brief van verzoekster van 14 maart 2006.

Standpunt van de minister van Justitie van 19 oktober 2006.

Brief van verzoekster van 23 februari 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wet op de rechterlijke organisatie

1.1. Artikel 13

" De rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast, de gerechtsauditeurs, de rechterlijke ambtenaren in opleiding, de griffier, substituut-griffiers en waarnemend griffiers van de Hoge Raad, gerechtsambtenaren en buitengriffiers, bedoeld in artikel 14, vierde lid, zijn verplicht tot geheimhouding van de gegevens waarover zij bij de uitoefening van hun taak de beschikking krijgen en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, behoudens voorzover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit."

1.2. Artikel 142

"Onze Minister van Justitie kan een rechterlijk ambtenaar als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, onder 4 tot en met 6, belasten met de waarneming van een ander ambt bij het Openbaar Ministerie."

1.3. Artikel 144

"Artikel 13 is op de in artikel 142 bedoelde rechterlijke ambtenaren van overeenkomstige toepassing."

2. Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

Artikel 8

"1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others."

3.1. Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens

Artikel 1, aanhef onder b

"In deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

strafvorderlijke gegevens: gegevens over een natuurlijk persoon of rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het Openbaar Ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg verwerkt."

3.2. Memorie van Toelichting bij de Wet justitiële gegevens in verband met het verwerken van strafvorderlijke gegevens etc. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 886, nr 3, pag, 2 en 3)

"Aanvankelijk was het de bedoeling om in het Wetboek van Strafvordering een beperkte regeling te treffen voor het verstrekken van strafvorderlijke gegevens aan derden door het Openbaar Ministerie. Een allesomvattende regeling werd niet nodig geoordeeld omdat de Wbp voorziet in een adequaat stelsel van normen voor het verwerken van strafvorderlijke gegevens. Slechts ten aanzien van het verstrekken van strafvorderlijke gegevens aan derden die een gerechtvaardigd belang daarbij hebben, werd de totstandkoming van een bijzondere regeling van belang geacht. Het verstrekken van strafvorderlijke gegevens op basis van deze grondslag maakt artikel 9, vierde lid, van de Wbp namelijk niet mogelijk omdat de geheimhoudingsplicht van het Openbaar Ministerie (zie artikel 13, juncto artikel 144 van de Wet op de rechterlijke organisatie) daaraan in de weg staat.

(...)

De toenmalige Registratiekamer constateerde in haar advies dat een gerechtvaardigd belang van een derde onvoldoende rechtvaardiging vormt voor een beperking van het recht op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van degene wiens gegevens het betreft. Artikel 8 van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) vereist volgens de Registratiekamer dat er in geval van informatieverstrekking door het Openbaar Ministerie aan derden voor buiten de strafrechtspleging gelegen doelen sprake dient te zijn van een zwaarwegend algemeen belang in plaats van een gerechtvaardigd belang. Het oorspronkelijke strafrechtelijke doel waarvoor de gegevens verzameld zijn, wordt in die gevallen losgelaten en dat betekent dat aan de noodzaak van het verstrekken van de gegevens zwaardere eisen moeten worden gesteld. Ook het College van procureurs-generaal vond het gerechtvaardigd

belang van een derde een te licht criterium om informatie aan derden te verschaffen.

(...)

Naar aanleiding van de uitgebrachte adviezen is er overleg gevoerd met het College bescherming persoonsgegevens, dat is de opvolger van de Registratiekamer, en het parket-generaal. Dit overleg heeft tot de gezamenlijke conclusie geleid dat gelet op de zwaarte van de strafvorderlijke gegevens en het belang van overzichtelijke regelgeving een omvattende regeling voor het verwerken van strafvorderlijke gegevens door het Openbaar Ministerie de voorkeur geniet boven een beperkte aanvulling op de Wbp in het Wetboek van Strafvordering. Het is wenselijk die regeling in de Wet justitiële gegevens neer te leggen omdat daarin ook al regels zijn opgenomen voor een andere categorie strafrechtelijke gegevens, namelijk de justitiële gegevens."

4. Wet Bescherming persoonsgegevens

Artikel 1, aanhef onder a

"In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon."

5. Wetboek van Strafvordering

Artikel 9, eerste lid

"De officier van justitie bij het arrondissementsparket is belast met de vervolging van strafbare feiten waarvan de rechtbank in het arrondissement kennisneemt."